

verslag

Startbijeenkomst Zinnige Zorg
Oor- en Gehoorklachten
La Vie, Utrecht

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Gehandicaptenzorg
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl
T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon
mw. M. van der Linde
T +31 (0)6 221 078 48

Datum
26 maart 2019

Vergaderdatum

11 december 2018

Onze referentie
2019017020

Aanwezigen:

Afgevaardigden vanuit partijen: de heer H. Epping (OPCI/NVVS)
de heer R. Groen (Audined)
de heer R. Hemler (KNO Vereniging)
de heer E. Huisman (GGMD namens de SIAC)
de heer R. Kooistra (ZN)
de heer D. Pans (NVA/NVKF)
de heer M. Strik (FENAC)
de heer H. Thomeer (KNO Vereniging)
de heer A. van Onselen (Audined)
de heer H. van Rees (OPCI)

Vanuit Zorginstituut Nederland: Mw. I. van der Voort (Voorzitter)
Mw. M. Stam (Projectleider)
Mw. A. van der Zwaag
de heer. A. Wong
de heer E. Weitenberg
Mw. T. Vreugdenhil
Mw. A. Pot (toehoorder)
Mw. C. Nyst (toehoorder)
Mw. M. van der Linde (notulist)

Afgemeld voor de bijeenkomst: Mw. C. Emaus (NHG)
Mw. I. Wijnen (Dovenschap)
FMS

Patiëntenfederatie Nederland
V&VN

Geen reactie: NFU
NVZ

1. Welkomstwoord

De voorzitter opent de vergadering. Ze spreekt de hoop uit op een constructieve sfeer waarin nader kennis met elkaar gemaakt wordt en aanknopingspunten besproken worden over waar de zorg voor mensen met oor- en gehoorklachten nog beter kan.

2. Voorstelronde

Er volgt een korte voorstelronde waarbij iedereen zijn verwachtingen met betrekking tot de avond uitspreekt.

De vraag wordt gesteld welk mandaat er verwacht wordt van de aanwezigen. De voorzitter geeft aan dat de verwachting is dat het mandaat aanwezig is of gedurende het project nog zal aansluiten. Vandaag kijken we nog vanuit een brede blik naar de (geh)oorzorg.

Op dit moment zijn de patiëntenorganisaties alleen vanuit OPCI vertegenwoordigd. Voor een vervolg zou een bredere afvaardiging vanuit Stichting Hoormij en het Dovenschap wenselijk zijn.

Er wordt gevraagd waarom de NHG niet vertegenwoordigd is? De projectleider geeft aan dat de afgevaardigde huisarts helaas verhinderd was tijdens deze bijeenkomst.

Tot slot komt aan de orde dat de vertegenwoordiging uit de hoorhulpmiddelenzorg vrij breed is tijdens de bijeenkomst. De aanwezigen geven aan dat binnen de gehele (geh)oorzorg dit een belangrijk onderdeel is, maar dat daarnaast ook vele andere onderwerpen binnen de scope van het project lijken te passen.

3. Presentaties

De voorzitter geeft een inleidende presentatie over Zinnige Zorg en de missie en taken van Zorginstituut Nederland.

De projectleider legt uit wat de scope van het project inhoudt: aandoeningen binnen het ICD-10 hoofdstuk VIII (H60-H95) Ziekten van het oor en processus mastoïdeus. De inzet van deze startbijeenkomst van de screeningsfase is om na te gaan waar mensen met oor- en gehoorklachten tegenaan lopen in een zorgtraject en waar de zorg nog beter kan. Het is belangrijk de inspanningen van de partijen in de zorg niet te versnipperen, maar te bundelen en te richten op de onderwerpen die het meest urgent en geschikt zijn.

Aan het eind van de screeningsfase worden een paar onderwerpen geselecteerd die nader onderzocht worden op mogelijkheden voor verbetering. Daarbij stelt het Zorginstituut de volgende vragen:

- Hoe groot is het onderwerp: aantal patiënten, ziektelast, kosten?
- Wat zijn de gevolgen van het onderwerp voor de patiënt en maatschappij?
- Hoe belangrijk vinden de betrokken partijen het onderwerp?

- Zijn er voldoende cijfers of publicaties om de keuze te onderbouwen?
- Lopen er al verbeteracties voor dit onderwerp?

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Gehandicaptenzorg

Het team heeft op basis van prevalentiecijfers, kosten en ziektelast een eerste indeling gemaakt met 6 deelonderwerpen:

1. Oorontsteking
2. Perceptieve slechthorendheid
3. Draaiduizeligheid
4. Andere gehoorklachten (Tinnitus, hyperacusis)
5. Doofheid
6. Tumoren (brughoektumor, maligne tumoren oor)

Datum
26 maart 2019

Onze referentie
2019017020

De projectleider benoemt dat het Zorginstituut in Zinnige Zorg-projecten niet naar systeemwijzigingen of de financiële organisatie kijkt. Met Zinnige Zorg richten we ons ook niet op het aanvullen van ontbrekende kennis, bijvoorbeeld over de effectiviteit van de behandeling. De onderzoeksvraag tijdens de screeningsfase is: "Waar kan de zorg voor mensen met oor- en gehoorklachten nog beter?".

Uit de zaal komen de volgende reacties:

- We bespreken met elkaar of het zinvol is om screeningsonderzoek vanuit het ICD-10 gebied op te zetten en uit te rollen of dat een conceptueel framework zoals de International Classification of Functioning and Disability (ICF) meer passend is. De vraag is namelijk of de genoemde 1,5 miljoen doven en slechthorenden in Nederland hun gehoorandoening ook als een probleem ervaren. De projectleider legt uit dat binnen de Zinnige Zorg-methodiek gekozen is voor de ICD-10 hoofdstukken als startpunt; daaromheen is een brede onderbouwing mogelijk wat betreft maatschappelijke- en economische impact.
- Genoemd werd dat de economische kosten van gehoorverlies vele malen groter zijn dan de zorgkosten alleen. Wetenschappelijke studies op dit vlak zijn beschikbaar en de aanbeveling was om deze resultaten in het Zinnig Zorg-project te includeren.
- We discussiëren over het onderwerp draaiduizeligheid, dat eventueel in combinatie met de ziekte van Ménière nader onderzocht kan worden. Hier zou mogelijk op bepaalde vlakken overdiagnostiek kunnen plaatsvinden.
- Over het zorgtraject rondom cochleaire implantatie wordt opgemerkt dat er mogelijk risico van onderbehandeling is. Er zijn geluiden vanuit de patiëntenorganisatie dat sommige KNO-artsen niet snel genoeg verwijzen naar UMC voor een CI-traject. KNO-artsen zijn hier mogelijk terughoudend in omdat maar een heel klein percentage van de kandidaten uiteindelijk

in aanmerking komt voor een cochleair implantaat (CI). De wachttijden voor implementatie van een CI zijn nu zo'n 1-2 jaar, behalve voor kinderen. Op dit moment loopt er een onderzoek naar het 2-zijdig implementeren van een CI bij volwassenen. De evidentie voor tweezijdige implantatie lijkt nog te ontbreken volgens sommige aanwezigen.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Gehandicaptenzorg

Datum
26 maart 2019

Onze referentie
2019017020

4. Overzicht van verkregen input vanuit veldpartijen

Tijdens het tweede deel van de bijeenkomst wordt op interactieve wijze input opgehaald bij de aanwezigen. Er zijn drie posters, waarbij op elke poster één onderdeel van het zorgtraject van een mens met oor- en gehoorklachten staat: diagnose, behandeling, nazorg & begeleiding. Voor elke stap in het zorgtraject wordt gekeken of er gepaste zorg wordt geleverd of niet. Aanwezigen plakken kaartjes op één of meerdere posters. Deze input is van grote waarde voor de screeningsfase en wordt daarom met alle aanwezigen uitgebreid besproken.

5. Vervolg proces screeningsfase

De projectleider geeft een afsluitende presentatie over de vervolgstappen binnen het Zinnige Zorg-project. Aan het eind van de screeningsfase worden een paar onderwerpen geselecteerd die nader onderzocht worden op mogelijkheden voor verbetering. In het voorjaar van 2019 zal een vervolgbijeenkomst georganiseerd worden. De verwachting is dat het screeningsrapport in het najaar van 2019 opgeleverd wordt. Daarna zal de zogenoemde Verdiepingsfase van start gaan waarbij de centrale vraag is hoe de zorg voor bepaalde (geh)oorandoeningen verbeterd kan worden.

Op de website van Zorginstituut Nederland publiceren we updates over het betreffend project:

<https://www.zorginstituutnederland.nl/werkagenda/zintuigen-en-huid/zinnige-zorg---oor--en-gehoorklachten-screeningsfase>.

6. Afsluiting

De voorzitter inventariseert of de uitgesproken verwachtingen zijn uitgekomen. Ze dankt de deelnemers voor het doorbrengen van de avond met ons in een open sfeer en voor het delen van de informatie.